

Nikolaj Leskov

Lady Macbeth

z Mcenského okresu

... a tri ďalšie osudy ruských žien

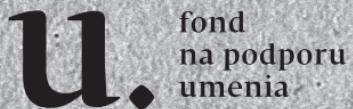
EUROPA

Nikolaj Leskov

EUROPA

Vydanie publikácie z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia.

Preklad podporil z verejných zdrojov
formou štipendia Fond na podporu umenia.

Lady Macbeth z Mcenského okresu

edícia

PREMENA
zväzok 69

Nikolaj Leskov *Lady Macbeth z Mcenského okresu*

Preklad © Silvia Šalatová 2024

Redakčná úprava a korektúry © Silvia Semaková a Martin Plch 2024

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabec 2024 bee@honey

Sadzba © Milan Beladič (www.beelandhoney.sk) 2024

Ako šesťdesiaty deviaty zväzok edície Premena

vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2024

Pryé slovenské vydanie

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-8237-032-7

**... a tri ďalšie osudy
ruských žien**

**LADY MACBETH
Z MCENSKÉHO
OKRESU**

Prvú pesničku len nesmelo zaspievať.

porekadlo

1. kapitola

Niekedy sa v našich končinách vyskytnú také charaktery, že ne-hľadiac na roky, ktoré uplynuli od stretnutia s nimi, zakaždým sa pri pomyslení na ne duša rozochveje. K takým ľuďom patrí aj kupcova žena Katerina Ľvovna Izmajlovová. Tá raz vyvolala hroznú drámu, po ktorej ju naši šľachtici na čísi spontánny popud začali volať Lady Macbeth z Mcenského okresu.

Katerina Ľvovna sa nenarodila ako krásavica, no zovňajškom to bola veľmi príjemná žena. Mala nevysokú, zato štíhlú postavu, bielu šiju akoby vytiesanú z mramoru, okrúhle plecia, pevné prsia, rovný, tenučký noštek, iskrivé čierne oči, vysoké biele čelo a havranie, modročierne vlasy. Mala iba dvadsať štyri rokov, keď ju vydali za nášho kupca Izmajlova z povodia rieky Tuskar z Kurskej gubernie, ale nie z lásky alebo nebodaj vášne či z hlbokej náklonnosti, ale iba preto, že Izmajlov sa okolo nej motal a ona bola chudobné dievča, ktoré si ženíchov nemohlo vyberať. Dom Izmajlovovcov patril v našom meste k tým najlepším. Rodina obchodovala s obilím, v okrese mala prenajatý veľký mlyn, vlastnili tiež celkom výnosný sad za mestom a v meste krásny dom. Boli to skutočne zámožní kupci. Pritom ich rodina bola celkom malá: svokor Boris Timofejič Izmajlov, človek s ôsmimi krížikmi na chrbte, už dávno vdovec, jeho syn Zinovij Borisovič, muž Kateriny Ľvovny, ktorý prednedávnom oslávil päťdesiatku, jeho manželka Katerina Ľvovna, no a to je všetko.

Ani po piatich rokoch manželstva so Zinovijom Borisovičom nemala Katerina Ľvovna deti. Zinovij Borisovič nemal žiadne deti ani od prvej manželky, s ktorou prežil dvadsať rokov, predtým než ovdovel a oženil sa s Katerinou Ľvovnou. Myslel si a dúfal, že sa mu to podarí s druhou, mladou manželkou, ale nepošťastilo sa...

Bezdetnosť Zinovija Borisoviča veľmi trápila. A nielen Zinovija Borisoviča, ale aj starého Borisa Timofejiča a, pravdaže, aj Katerina Ľvovna bola z toho veľmi nešťastná. Úzkost' i nuda na zbláznenie dlávili dušu mladej kupcovej ženy. Oj, ako rada,

len sám pánboh vie, ako rada by sa poláskala s vlastným dieťatkom! Okrem toho ju otravovali hlúpe reči: načo sa vydávala, načo takto spečatila osud človeka, jalovica jalová... Akoby spáchala nejaký zločin na svojom mužovi, akoby sa previnila voči svokrovi i voči celému ich poctivému kupeckému rodu.

Napriek všetkému blahobytu bol život Kateriny Ľvovny v bohatom svokrovom dome veľmi smutný a nudný. Na návštevy chodievala iba zriedka, aj to iba s mužom, ktorý ju sem-tam vzal na cestu za obchodmi, čo jej veru neprinášalo žiadnu radosť. Ľudia sú čudní. Prísne ju pozorujú, ako si sadá, ako chodí, ako vstáva, pritom Katerina Ľvovna bola žena veselej povahy. Ako dievča, ktoré žilo v chudobe, bola zvyknutá na jednoduchosť a slobodu. Rada sa rozbehla s vedrami k rieke a pod splavom sa okúpala iba v košeli alebo cez bráničku roztopašne vysypala na okoloidúcich mládencov slnečnicové šupky.

Ale teraz je všetko inak...

Svokor s mužom vstávajú zavčas rána, o šiestej vypijú čaj a podľho za svojimi povinnosťami! A ona chodí z izby do izby... Všade čisto, ticho a prázdro, pred ikonami horí večné svetlo, nikde v dome ani šuchu, ani ruchu, živého, ľudského hláska...

Katerina sa poprechádza po prázdnych izbách, od nudy zazíva a vyjde po schodisku do svojej manželskej spálne, zariadenej v podkroví. Tam si zas posedí, popozerá z okna, ako pri stodoľach robotníci sušia konope či sypú múku. Opäť zazíva, premöžu ju driemoty. Zdriemne si hodinku-dve, zbudí sa a opäť tá strašná ruská nuda, nuda kupeckého domu, z ktorej je tak veselo, až by sa človek obesil. Čítať sa Katerine Ľvovne nechce, v dome vlastne ani nieto kníh, pravda, okrem kyjevsko-pečorskej Knihy svätých otcov. Už celých päť rokov žije Katerina Ľvovna tento smutný, nudný život v bohatom svokrovom dome po boku svojho neláskavého a nemilovaného muža. No ako sa zdá, nikto si túto jej nudu ani v najmenšom nevšímal.

2. kapitola

Začala sa šiesta jar Katerininho manželstva a u Izmajlovovcov sa stala nehoda. V mlyne pretrhlo hrádzu. V tom čase bolo ako by naschvál v mlyne roboty vyše hlavy. Škoda bola obrovská,

voda sa stratila kdesi pod hrádzou, voľne odtekala bez úžitku a nebolo ju možné len tak ľahko zachytiť. Zinovij Borisovič zvolal do mlyna na pomoc ľudí z okolia a aj sám tam neprestajne trčal. Mestské záležitosti zas riadil sám starec a Katerina Lvovna ostávala doma celé dni sama-samučičká. Spočiatku jej bolo bez muža ešte otupnejšie, no po nejakom čase sa začala cítiť akosi ľahšie, slobodnejšie. Jej srdce za mužom nikdy zvlášť nemrelo a bez neho aspoň mala nad sebou o jedného komandéra menej.

A tak si sedela Katerina Lvovna vo svojej vežičke pri okienku a zívala, zívala, o ničom užitočnom nepremýšľala, až napokon sa za svoje zívanie a nudu zahanbila. A ved' vonku je také nádherné počasie! Svetlo, veselo a cez zelenú mriežku záhrady vidno, ako si z konára na konár veselo preskakujú vtáčiky.

„Čo som sa tak rozzívala?“ pomyslela si, „vyberiem sa von, pochodom po dvore alebo sa prejdem po záhrade.“

Katerina Lvovna si prehodila cez plecia starý damaškový kabátik a vyšla von.

Na dvore sa jej dýchalo oveľa lepšie a voľnejšie. Na pavlači pri stodolách je rušno, počut' veselý smiech.

„Čože vás tak rozveselilo?“ opýtala sa Katerina Lvovna svokrových robotníkov.

„Ale, milosťpani Katerina Lvovna, vážime tu túto vypasenú sviňu,“ odvetil jej starý robotník.

„Akú sviňu?“

„Hen, sviňu Aksiňu, porodila syna Vasilija a ani nás na krstiny nepozvala,“ rezko a veselo dodal mládenec so sotva rašiacou briadkou a nebojácnou, živou tvárou orámovanou hustými kaderami, čiernymi ako smola.

Z múčnej kade zavesenej na obrovskej váhe sa v tej chvíli vynorila tučná, rumenná tvár kuchárky Aksine.

„Čerti, diabli akísi!“ nadávala kuchárka a snažila sa zachytiť železného vahadla a vyliezť z rozhojdanej kade.

„Do obeda to bude osem pudov!¹ A ak ešte zje stoh sena, bude to akurát,“ vysvetľoval ďalej mladý krásavec, prevrátil kaďu a vyklopil kuchárku na vrecia poskladané v kúte.

Kuchárka sa naoko hnevala, hromžila a upravovala si vyhrnutú sukňu.

1 Pud – ruská váhová miera = 16,3 kg (pozn. prekl.).

„A čo ja? Odvážite aj mňa?“ zažartovala Katerina Ľvovna, chytila sa povrazu a postavila sa na dosku.

„Tri pudy, sedem funtov,² odvetil ten pekný mládenec Sergej, sledujúc závažie na váhach. „Divné...“

„A čomu sa čuduješ?“

„Kde sa vo vás vzali tri pudy, Katerina Ľvovna? Vás možno, milá moja, celý deň na rukách nosiť a človek neustane. Napok, len potechu bude z toho mat!“

„Veru by si rýchlo zunoval,“ odvetila Katerina Ľvovna a zľahka sa začervenala z takých rečí. Pritom pocítila neodolateľné nutkanie rozhovorit' sa, prekárať a sýtiť sa veselými a žartovnými rečami.

„Ach, bože môj, odniesol by som vás aj do šťastnej Arábie!“ odvetil jej Sergej.

„Nedobre hovoríš, mládenec,“ prihovoril sa zošúverený starček, „čo v nás zaváži, azda naše telo? Telo, môj milý, na váhe neznamená nič. Naša sila, naša iskra, tá má váhu, nie telo!“

„Áno, ako dievča som bola silná až-až,“ povedala opäť roztopašne Katerina Ľvovna, „veru nejedného chlapa som aj premohla.“

„Dovoľte vašu ručičku, či je to pravda,“ poprosil mladý kráavec.

Katerina Ľvovna bola v rozpakoch, no ruku mu podala.

„Oj, ihned' ma pust! Tlačí ma prsteň, bolí to!“ vykríkla, keď jej Sergej stisol ruku vo svojej dlani. Voľnou rukou ho udrela do hrude.

Mládenec pustil paničkinu ruku a pod jej úderom odletel na dva kroky dozadu.

„No a teraz filozofuj o tom, aké sú ženy!“ prekvapene zahundral starký.

„Ale dovoľte, aby som vás nadvihol iba tak, na rukách,“ zasmial sa Serioža, pohadzujúc roztopašne kaderami.

„Dobre, zodvihni ma,“ odvetila rozveselená Katerina Ľvovna a zvodne zodvihla lakte nahor, vypla svoje plné prsia.

Sergej objal mladú paniu a pritisol si jej pevnú hrud' k svojej červenej košeli. Katerina Ľvovna iba ľahko mykla plecami a Sergej ju zodvihol, chvíľku ju podržal, stisol a poľahučky opäť položil na prevrátenú mericu.

2 Funt – stará ruská váhová jednotka = 409,5 g (pozn. prekl.).

Katerina Ľvovna ani nestihla použiť svoju spomínanú silu. Celá zrumenená si, sediac na merici, napravila damaškový kabátik, ktorý sa jej zošmykol z pliec, a ticho vyšla zo sýpkы. Sergej si odkašľal a z plného hrdla zakričal na okolostojacich:

„No čo stojíte, ozembuchovia, sypte, nezízajte, nech máme sýpkу čoskoro plnú!“

Akoby si ani nevšimol, čo sa práve stalo.

„Ach, ten prekliaty sukničkár Serioža!“ mrmlala si kuchárka Aksiňa a šuchtala sa za Katerinou Ľvovnou, „všetkej krásy sveta pobrať nadostač, aj na tele, aj na tvári. Je to krásavec! Akú len ženu zachce, každú môže hned' mať. Opantať a doviest' do hriechu. Ale je to darebák, neverník, veru prelietavý ako vták!“

„A ty, Aksiňa... čo som to...“ vravela idúcky mladá pani, „ten tvoj chlapec... žije?“

„Žije, pani moja, veru žije, čo už mu iné ostáva. Kde ich netreba, tam ako natruc žijú...“

„A odkiaľ ho máš? S kým?“

„Nuž tak, žijem si, ako chcem... medzi ľudmi. Len sa mi tak pritrafil...“

„Ten mládenec je u nás už dlho?“

„Kto? Myslíte Sergeja?“

„Áno.“

„Už asi mesiac. Slúžil u Kopčonovovcov, ale pán ho vynhal,“ Aksiňa stíšila hlas, „hovorí sa, že si začal románik s panou domu. Tá jeho neposedná, prelietavá duša... Tol'ká smelosť, trúfalosť...“

3. kapitola

Nad mestom visel teplý mliečny súmrak. Zinovij Borisycz sa ešte nevrátil od rybníka. Ani svokor neboli doma, odišiel k starému priateľovi na oslavu menín a odkázal, aby ho s večerou nečakali. Katerina Ľvovna sa z nudy zavčasu navečerala, otvorila vo svojej vežičke okno a opretá o okenný rám lúskala slnečnicové semienka. Ľudia v kuchyni sa tiež navečerali a porozchádzali sa po dvore spať. Kto do kôlne, kto k stodole a kto na vysoké, našuchorené stohy sena. Posledný vyšiel z kuchyne Sergej. Pomerhal sa po dvore, odviazal z reťaze psov, pohvízdal na nich

a prechádzajúc popri okne Kateriny Ľvovny na ňu pozrel a hlboko sa jej poklonil.

„Dobrý večer,“ ticho odvetila vo svojej izbietke na pozdrav. Potom dvor zmíkol, spustol.

„Milostivá,“ prehovoril asi o dve minúty neskôr niekto za zatvorenými dvermi Kateriny Ľvovny.

„Kto je?“ opýtala sa prel'aknutá.

„Neráchte sa ľakat, to som ja, Sergej,“ odvetil paholok.

„Čo sa deje, Sergej, čo potrebuješ?“

„Chcem vás o niečo poprosiť, Katerina Ľvovna, iba maličkost, vaša milosť, dovoľte mi vstúpiť na chvíľočku.“

Katerina Ľvovna otočila v zámke kľúčom a vpustila ho dnu.

„Čo chceš?“ opýtala sa a ustúpila k oknu.

„Prišiel som vás, Katerina Ľvovna, poprosiť, či neráchte mať nejakú knižku na čítanie. Nuda ma zmáha.“

„Ja nemám žiadne knižky, Sergej, nečítam ich,“ odvetila mu.

„Taká nuda...“ sťažoval sa Sergej.

„Ako to, že sa tu nudíš? Azda nemáš dosť roboty?“

„Nuž, verte mi, akože sa nenudit... Ja som mladý človek a žijeme tu ako v dákome kláštore. Vidím pred sebou iba to, že možno v tejto samote tu budem trčať, až kým si ma hrob nevezme. Zavše až zúfalstvo ma zmáha...“

„A čo sa neoženíš?“

„Vám sa to ľahko povie, milostivá. Ale s kým sa tu oženit? Ja som bezvýznamný človek. Panská dievka za mňa nepôjde a chudoba, ako sama ráchte vedieť, je nevzdelená. Azda takí vedia, čo je láska? No a vy ráchte vidieť aj to, ako berú lásku boháči. Vy, dalo by sa povedať, by ste mohli byť pre hocikoho iného s citom priam potešením, lenže vy tu žijete ako kanárik zatvorený v klietke.“

„Áno, nudím sa,“ pripustila Katerina Ľvovna.

„Ako sa tešíš z takého života, milostivá? Keby ste aj niekde von, mimo tejto klietky niekoho mali, ako to robia ostatní, tak sa s ním nemôžete stretávať.“

„Ale kdeže, vôbec to nie je tak. Ja mám muža, a ak by som porodila dieťatko, s ním by mi bolo hned' veselšie.“

„Ved’ to, ved’... dovoľte, milostivá, aby som vám pripomennul... ved’ aj dieťa prichádza z niečoho, a nie iba tak. Toľko rokov som už slúžil u pánov, poznám ten úbohy ženský život v blahobye. Myslíte, že tomu nerozumiem? Aj v piesni sa spieva: *bez milej duše trápi sa duša*. Poviem vám, milostivá, môjmu srdcu taká milá Katerina Ľvovna, srdce by som si z hrude očľovým nožom vyrezal a hodil vám k nôžkam. A ľahšie, sto ráz ľahšie by mi potom bolo...“ Sergejovi sa zachvel hlas.

„Čo mi tu rozprávaš o svojom srdci? Ja s tým nič nemám... Chod’ a hľadaj si...“

„Nie, ráchte, milostivá,“ pokračoval Sergej a, chvejúc sa na celom tele, pristúpil bližšie ku Katerine Ľvovne, „ja viem, ja vidím a verte, cítim i chápem, že ani vám nie je ľahšie ako mne na tomto svete, ale teraz...“ nadýchol sa a zašepkal: „Teraz je všetko vo vašich rukách, vo vašej moci.“

„Čo? Čo to hovoríš? Načo si za mnou prišiel? Vyskočím z okna,“ povedala Katerina Ľvovna, pocítila neopísateľný strach a rukou sa zachytila podobločnice.

„Ach, nespravodlivý život! Načo sa ti hádzať z okna, milá moja?“ rozcítene šepkal Sergej, odtrhol mladú panu od okna a pevne ju objal.

„Och, och, pust’ ma...“ ticho stonala Katerina Ľvovna, pomaly slabla a mäkla pod horúcimi Sergejovými bozkami, pritom sa sama mimovoľne tisla k jeho mohutnej hrudi.

Sergej zodvihol mladú ženu ako dieťa na ruky a odniesol ju do tmavého kúta.

V izbe zavladlo mlčanie. Ticho narúšal iba tikot vreckových hodín Katerininho muža, visiacich nad manželskou posteľou. Dvojica tikot nevnímal...

„Chod’!“ povedala Katerina o pol hodiny neskôr, pritom ani nepozrela na Sergeja, len si pred malým zrkadlom mlčky upravovala svoje rozstrapatené vlasy.

„Kam by som teraz chodil,“ odvetil šťastný Sergej.

„Svokor zamkne vchodové dvere a nedostaneš sa von.“

„Ach, duša, duša moja! Medzi akými ľudmi ty žiješ, ked’ myslíš, že iba dverami cesta k žene vedie? Či k tebe, či od teba... všade mám dvere otvorené,“ odvetil mládenec, ukazujúc pritom na stĺpy podopierajúce pavlač.

4. kapitola

Zinovij Borisyč neboli doma už celý týždeň a za ten čas jeho žena každučkú noc až do bieleho rána trávila so Sergejom.

Za ten týždeň sa v spálni Zinovija Borisyča vypilo veľa-preveľa vína zo svokrovej pivnice a zjedlo veľa-preveľa sladkosťí. Steny spálne videli tisíce sladkých bozkov na cukrové pery mladej ženy i veľa hier čiernych kaderí na mäkkých vankúšoch. Lenže nie každá cesta je bez trňov a hrboľov...

Boris Timofejič mal slabý spánok. Raz v noci starec blúdil v pestrej nočnej košeli po tichom dome. Podišiel k jednému oknu, podišiel k druhému a čo vidí: po stĺpe sa z nevestinho okna ticho-tichučko spúšťa nadol červená košeľa mladého Sergeja. No to mi je teda novinka! Boris Timofejič vyskočil a schmatol mládenca za nohy. Ten sa vytrhol a chcel na starca pekne od srdca nakričať, ale zháčil sa, nechcel narobiť veľký lomoz.

„Vrav – si zlodej alebo čo si zač? Kde si bol, čo si tam hľadali?“ vypytuje sa Boris Timofejič.

„Tam, kde som bol,“ odvetil Sergej, „tam už, milostpán, nie som.“

„Azda si nocoval u mojej nevesty?“

„To je moja vec, kde som nocoval. A ty, Boris Timofejič, počúvaj, čo ti poviem. Čo bolo, bolo... a ty nechci uvaliť hanbu na svoj kupecký dom. Povedz, čo odo mňa teraz chceš? Čo chceš za mlčanie?“

„Chcem pre teba päťsto rán bičom,“ odvetil Boris Timofejič.

„Moja vina – tvoja vôle,“ súhlasil mladík, „povedz, kam mám za tebou prísť a teš sa, napi sa mojej krvi!“

Boris Timofejič zaviedol Sergeja do svojej kamennej komory a ťaľ ho bičom, kým len vládal. Sergej nevydal ani hláska, no zubami rozhrýzol polovicu rukáva na svojej červenej košeli.

Boris Timofejič nechal Sergeja zamknutého na veľkú zámku v komore, kam mu priniesol hlinený džbán vody a chcel ho tam nechať, kým sa jeho dočierna zbitý chrábát nezahojí. Potom poslal synovi list.

Lenže trmácať sa vyše sto vierst³ Ruskom po dedinských cestách ani teraz nie je žiadnen med a Katerina Ľvovna bez Sergeja každú hodinu nevýslovne trpela. Až teraz sa naplno

3 Versta – ruská dĺžková miera = 1,06 km (pozn. prekl.).

rozvinula jej prebudená vášnivá duša. Stala sa z nej rázna a rozhodná žena. Najbližší ju nespoznávali. Zistila, kde je Sergej, porozprávala sa s ním cez železné dvere a pustila sa do hľadania klúča.

„Otče, pustite Sergeja,“ prosila svojho svokra.

Starec až ozelenel. Ani vo sne neočakával toľkú drzost' od tej hriešnice, doteraz vždy takej pokornej nevesty.

„Čo sa to len s tebou porobilo?“ začal starec.

„Pustite ho,“ vraví Katerina Ľvovna, „prisahám na svoju čest, že medzi nami nič nebolo.“

„Nič nebolo?“ svokor od jedu škrípal zubami, „a čo ste tam po nociach spolu robili? Natriasali mužove podušky?“

No Katerina si len ďalej melie svoje, len pust' a pust'...

„Nuž ked' je tak,“ vraví Boris Timofejič, „vedz, že len čo sa vráti tvoj muž, tak ťa, hriešnicu, vlastnými rukami v maštali poriadne zbičujeme a toho podliaka hned' na druhý deň pošlem do áreštu. O to sa postarám!“

Tým považoval Boris Timofejič celú vec za vyriešenú. Akurát že jeho plány vyšli naprázdno.

5. kapitola

Boris Timofejič sa na noc najedol kaše s hubami a začala ho paliť záha. Potom ho schvátili neznesiteľné bolesti žalúdka, prudko vracal a do rána umrel. Umrel presne tak, ako v jeho stodole hynuli potkany, pre ktoré Katerina Ľvovna vždy vlastnými rukami pripravovala osobitnú strovu s nebezpečným bielelým práškom, ktorý jej bol zverený do opatery.

Katerina Ľvovna vyslobodila svojho Sergeja zo starcovej kamennej pivnice a bez toho, aby si to ktokoľvek všimol, ho po svokrovom týraní uložila oddychovať do mužovej posteľ. Svokra, Borisa Timofejiča, bez akýchkoľvek pochýb pochovali podľa kresťanských zákonov. Nikomu nebolo podozrivé, za akých okolností sa pominul. Zomrel, tak zomrel. Najedol sa húb a umrel tak, ako umierajú mnohí, ktorí sa ich najedia. Pochovali ho narýchlo, nepočkali ani na jeho syna, pretože bolo veľmi teplo a Zinovija Borisyča posol v mlyne nezastihol. Pritrafilo sa mu náhodou celkom lacno kúpiť kus lesa, vzdialenosť

asi sto vierst, nuž si ho išiel obzriet' a nikomu neoznámil, kam odišiel.

Katerina Ľvovna si so všetkým poradila aj sama, pritom sa správala celkom inak než doteraz. Rázne chodila po dome, pričom nebolo možné uhádnuť, čo si myslí. Všetkým rozkazovala, no Sergeja už od seba ani na krok nepustila. Služobníctvo i ľudia na dvore sa nevedeli vynačudovať. Predtým poznali skôr jej štedrú a láskavú ruku, ktorá vždy dokázala všeličo nájst' a služobníctvo drobnost'ami obdaríť, no teraz bolo všetko ináč...

„Panička si so Sergejom začala románik, to je vo veci...“ šuškali si, „ale to jej príde draho!“

Sergej sa už celkom zotavil, opäť bol plný sily. Živý, zdravý a mocný sa opäť krútil okolo Kateriny Ľvovny. Ich život zaľúbencov pokračoval... Lenže čas plynul nielen im. Z cesty sa po dlhej odluke ponáhľal domov podvádzaný Zinovij Borisyč.

6. kapitola

Poobede bola vonku pekelná horúčava. Otravná mucha neznesiteľne dobiedzala. Katerina Ľvovna zatvorila okno v spálni, zatiahla závesy a zvnútra ešte zavesila na okno vlnenú šatku. Potom si spolu so Sergejom ľahli na vysokú kupeckú posteľ, aby si oddýchli.

Katerina Ľvovna spí, sťažka drieme, horúčava ju morí, tvár má zaliatu potom, t'ažko-preťažko sa jej dýcha. Potom sa jej zazdá, že už je čas zobudit' sa, vstať a ísť do záhrady na šálku čaju, ale nijako sa nemôže prebrať. Napokon podíde kuchárka k dverám, zaklope a reče:

„Samovar pod jabloňou chladne, milost'pani.“

Katerina Ľvovna sa v polosne lenivo prevráti a pohladí kocúra, ktorý sa vystiera medzi telami milencov a obtiera sa o nich. Veľký sivý, tlstý-pretlstý kocúr... a fúzy má ako nejaký dôležitý riaditeľ. Katerina ho hladí po huňatej srsti a on knej lezie, túli sa tupou papuľou k jej pevnej hrudi a takú tichučkú pieseň si vrčí, akoby jej vyznával lásku. „Kde sa tu vlastne vzal tento kocúr?“ dumá Katerina Ľvovna. „Na okno som postavila smotanu, určite mi ju, darebák jeden, vychlípe. Vyhnať ho von!“ rozhodla sa a chcela schytiť kocúra a vyhodiť, ale ten je ako

hmla, prsty cezeň prechádzajú naprázdno. „Kde sa tu len u nás vzal?“ premýšľa ako v mrákomotách. „Nikdy sme v spálni žiadneho kocúra nemali a tu, hľadá, aký prikvitol...“ Znovu ho chcela chytiť do ruky, no znova sa nedá... zmizol. „Čo to má znamenat? Je to naozaj kocúr?“ pomyslela si Katerina Ľvovna. Úľak jej odrazu ukradol spánok, aj driemoty ju prešli. Rozhliada sa po izbe a nikde žiadneho kocúra nevidí. Vedľa nej leží iba krásny Sergej a svojou mohutnou rukou si pritláča jej prsia k svojej horúcej tvári.

Katerina Ľvovna sa zodvihne, sadne si na posteľ, bozkáva Sergeja, bozkáva, láska ho, hladí... napraví pokrčenú perinu a odíde do záhrady pit' čaj. Slnko už celkom zapadlo a na horúcu zem sa spúšťa čarovný večer.

„Zaspala som,“ vrváv Katerina Ľvovna Aksini a usadí sa na koberček pod kvitnúcu jabloň, aby si vypila šálku čaju, „a čo to len môže znamenat, Aksiňočka...?“ pýta sa kuchárky, utierajúc tanierik čajovým obrúskom.

„Čo, drahá paní?“

„Akoby to ani nebolo vo sne, akoby skutočne ku mne zaliezol akýsi kocúr.“

„Nevravte...“

„Naozaj, nevedno odkiaľ priliezol ku mne do posteľe kocúr.“

„A načo si ho hladila?“

„Vidíš, ani sama neviem. Neviem, prečo som ho poláskala.“

„To bude nejaké znamenie, pravda,“ vzdychla si kuchárka.

„Neviem sa vynačudovať, nerozumiem tomu.“

„Bezpochyby je to nejaké znamenie, že niekto sa na teba nalepí, alebo niečo také.“

„Ale čo také?“

„Nuž, to ti, drahá, nikto presne nepovie, iba to, že sa NIEČO stane.“

„Vo sne som videla mesiac, a potom tento kocúr...“ pokračovala Katerina Ľvovna.

„Mesiac znamená novorodenec.“

Katerina Ľvovna očervenela.

„Nezavolám sem k vašim službám Sergeja?“ pokúšala sa jej Aksiňa votriť do priazne.

„Áno,“ odvetila Katerina Ľvovna, „to je dobrý nápad, pošli mi ho, ponúknem ho čajom.“

„Hej, ved’ vratím, pošlem,“ Aksiňa sa zodvihla a pobraťa sa svojím kačacím krokom k záhradnej bránke.

Katerina Ľvovna porozprávala aj Sergejovi o kocúrovi.

„Je to len sen, možno nenaplnená túžba...“ podotkol Sergej.

„Ale kde sa vzala? Nikdy predtým som niečo také nezažíla.“

„Čo všetko predtým nebolo! Predtým som na teba s túžbou a strachom pozeral iba jedným okom, a teraz mám celé tvoje biele telo.“

Sergej objal Katerinu Ľvovnu, roztočil ju vo vzduchu a zo žartu ju hodil na huňatý koberček.

„Och, zatočila sa mi hlava... Serioža, pod’, sadni si ku mne,“ vábila ho k sebe, pritom sa poležiačky naťahovala v mámivej póze.

Mladý muž sa sklonil pod nízku kvitnúcu jabloň obsypanú ružovkastými kvetmi a sadol si na koberček k jej nohám.

„Túžil si po mne, Serioža?“

„Túžil, a ešte ako!“

„Ako si túžil? Porozprávaj mi o tom.“

„Ako sa dá o tom rozprávať? Azda sa to dá slovami opísť, ako človek túži? Túžil som, sníval...“

„A prečo som nič necítila, Serioža? Prečo som nevedela, že za mnou mrieš? Vraj to ľudia vycítia.“

Sergej mlčal.

„O čom si spieval piesne, keď ti bolo za mnou smutno? Ved’ ja som neraz počula z pavlače tvoj spev,“ neprestávala sa vypytovať a prekárať Katerina Ľvovna.

„Ach, akéže piesne! Komár si spieva celý svoj život, lenže nie od radosti,“ odvetil sucho Sergej.

Nastala pauza. V mysli Kateriny Ľvovny bublalo nadšenie zo Sergejovho priznania. Chcelo sa jej rozprávať, ale ten zamračene mlčal.

„Pozri, Sergej, na ten raj! Ako je tu krásne!“ vzdychla Katerina Ľvovna, hľadiac cez husté vetvy kvitnúcej jablone na čisté, tmavé nebo, na ktorom žiaril utešený mesiac v úplnku.

Mesačný svit sa predieral pomedzi lístie a kvety jablone, ktoré ako čarovné obrázky tancovali po tvári i celej postave ležiacej ženy. Všade bolo ticho, iba ľahučký teply vánok nepatrne šuchoril spiace listy a vo vzduchu sa vznášala jemná vôňa

kvitnúcich kvetov a stromov. Záhrada opojne dýchala niečim pokojným, zvádzajúcim k lenivosti, omámeniu aj k temným želaniam.

Ked' Katerina Ľvovna nedostala žiadnu odpoved', opäť zmíkla, pokojne ležala na chrbte a dívala sa pomedzi bledoružové kvety jablone na nebo. Aj Sergej mlčal, ale toho nebo nezaujímal. Mocnými rukami si objal kolená a sústredene hľadel na svoje čižmy.

Zlatá noc! Ticho, mihotavé svetlo, vôňa a blahodarná, oživujúca tma. Ďaleko za roklinou, za záhradou si niekto nôtil zvučnú pieseň, pod plotom v hustom kríku čremchy zašuchotal a zanôtil slávik. V klietke na vysokom bidle sa ozvala ospalá prepelica a tučný kôň si za stenou maštale t'ažko vzdychol. Vo výbehu za záhradným plotom celkom nehlučne zmizla svorka psov v bezodnom čiernom tieni starých, polorozpadnutých solných skladov.

Katerina Ľvovna sa zodvihla na lakt'och a pozerala na vysokú záhradnú trávu. Aj tá sa ihrala s mesačným svitom, drobiacim sa v kvetoch a listoch stromov. Tieto vrtošivé svetelné škvarky ju celkom pozlátili, mihali sa a chveli, tancovali po jej tele ako živé svetelné motýle. Akoby sa všetka tráva pod stromami zmenila na blikajúcu mesačnú sieť, vlniacu sa sem a tam.

„Ach, Serioža, aká je to krása...“ vzdychla si opäť Katerina Ľvovna a rozhliadala sa okolo seba.

Sergej ju v tme sledoval ľahostajným zrakom.

„Čože si taký smutný, neradostný, Serioža? Alebo t'a moja láska už omrzela?“

„Čo za hlúposti...“ odvetil sucho, zohol sa a lenivo ju pobozkal.

„Ty si, Serioža, známy neverník, zradca,“ vytkla mu Katerina Ľvovna, „unikáš mi...“

„Také slová už nechcem počuť,“ odvetil vyrovnané.

„Ako ma to bozkávaš...“

A tu Sergej celkom zmíkol.

„Ved' to iba muž so ženou si takto...“ pokračovala a pohrávala sa s jeho čiernymi kučerami, „takto si navzájom stierajú pel' z pier. Bozkaj ma tak, nech sa z tej jablone nad nami posypú na zem všetky mladé kvety. Takto...“ šepkala Katerina Ľvovna, ovíjala sa okolo milenca a vášnivo ho bozkávala.

„Počuj, Serioža, niečo sa ťa chcem opýtať,“ začala Katerina Ľvovna po krátkej chvíľke mlčania, „prečo sa okolo teba stále krúti to slovo – neverník?“

„A ktože si o mňa takto jazyk obtiera?“

„Nuž, ľudia vravia...“

„Možno som zradil takých, ktorí ma boli nehodní.“

„A načo si sa, hlupáčik, s takými spolčoval? So ženami, ktoré nie sú hodny tvojej lásky, si netreba vôbec začínať.“

„Že to vravíš práve ty... Azda sa pritom premýšľa? Človeka to celkom opantá... Ja pri cudzej žene celkom jednoducho, bez akýchkoľvek plánov, poruším svoje prikázanie, a ona sa mi už vešia na krk. To je teda láska!“

„Počuj, Serioža, ja neviem nič o tvojich bývalých, ani nechcem nič vedieť. No na našu lásku si ma zlákal ty a dobre vieš, že kol'ko je v nej mojej ochoty, tol'ko je v nej aj tvojej prefíkanosti. Takže ak ma, Serioža, podvedieš, ak ma za niekoho... za nejakú inú vymeníš, nemaj mi za zlé, priateľ môj drahomilovaný, ale živí sa od seba neodlúčime.“

Sergej sa zachvel.

„Ale Katerina Ľvovna, svetlo moje jasné! Len sa na nás pozri, ako je to s nami. Sama teraz vidíš, že som zádumčivý, smutný, a ani netušíš, prečo. Možno je moje srdce celkom utopené v bolesti...“

„Hovor, Serioža, hovor! Povedz mi o svojom trápení!“

„Čo tu rozprávať? Čoskoro, už každú chvíľu, božeuchovaj, sa vráti tvoj muž a ty, Sergej Filippyč, prac sa preč, pakuj sa na zadný dvor k muzikantom a pozeraj spod kôlne, ako u Kateriny Ľvovny v spálni horí sviečka, ako moja milovaná Katerina natriasa páperovú perinu a ako sa ukladá so svojím zákony Zinovijom Borisycómu k spánku.

„To sa nestane!“ veselo zatiahla Katarína Ľvovna a mávla rukou.

„Ako to, že nestane? Ja viem, že vy ináč ani nemôžete. Ale Katerina Ľvovna, i ja mám srdce a už teraz si viem predstaviť svoje muky.“

„Ale dost' už o tom...“

Katerine Ľvovne lichotili Sergejove prejavy žiarlivosti, rozmisla sa a opäť ho začala vášnivo bozkávať.

„A znova vám musím pripomenúť,“ pokračoval Sergej a jemne sa vymanil z objatia bielych obnažených rúk, „musím to zopakovať, že moje žalostné postavenie ma nie raz, ani nie desať ráz nútí takto rozmýšľať. Keby som bol, poviem to takto – vám roveň, keby som bol nejaký bojar alebo kupec, tak by som sa s vami, Katerina Ľvovna, v živote nerozlúčil. Ale sami posúdte, čo som ja v porovnaní s vami? Môžem sa len bezmocne prizerať, ako vás niekto berie za vaše biele ruky a vedie do spoločnej spálne... Toto všetko musím znášať vo svojom srdci a naveky sám seba nenávidieť. Katerina Ľvovna! Ved' ja nie som ako iní, ktorým je to jedno a ktorí chcú od ženy len rozkoš. Ja cítim, aká je to láska a že mi ako čierna zmija vyciciava moje srdce...“

„Čo mi to tu všetko hovoríš?“ prerušila ho Katerina Ľvovna. Začalo jej ho byť lúto.

„Katerina Ľvovna! Ja nemôžem ináč. Musím takto hovoriť! Ved' možno je už všetkým jasné a dávno rozhodnuté, že už onedlho, možno už zajtra na tomto dvore po nejakom Sergejovi nebude ani chýru, ani slychu...“

„Nie, nie, nehovor tak, Serioža! To sa nesmie stat', aby som tu ostala bez teba!“ upokojovala ho Katerina Ľvovna a nežne ho pritom láskala. „Ak sa budem musieť rozhodnúť, tak to neprežije bud' on, alebo ja, ale ty budeš so mnou.“

„To nie, Katerina Ľvovna, to sa nemôže stat',“ odvetil Sergej smutno-presmutno pokyvujúc hlavou, „táto láska ma neteší... Chcel by som v živote lúbiť niekoho, kto ma je hoden, kto nie je viac ako ja. Áno, to by som chcel. Mat' vás v láske naveky vedľa seba! Ale nie ako milenku, to je pre vás nedôstojné. Chcel by som s vami stáť pred oltárom ako váš muž. A iba tak, hoci už navždy mladší ako vy, mohol by som pred celým svetom ukázať, že som hoden svojej ženy a že si zaslúžim jej úctu...“

Katerina Ľvovna bola celkom omámená týmito Sergejovými slovami, jeho žiarlivosťou, jeho túžbou oženiť sa s ňou. Táto túžba je pre ženu vždy príjemná napriek tomu, že sa poznajú len krátko. Katerina Ľvovna bola teraz ochotná skočiť za Sergejom i do ohňa, i do vody, i do temnice, a hoci aj nechat' sa ukrižovať. *Zamiloval ju do seba* natol'ko, že miera jej oddanosti nepoznala hranic. Bola ako šialená od svojho šťastia, krv jej vrela, kypela

a nič viac už nechcela počúvať. Horúcou dlaňou mu zakryla pery, pritisla si k prsiam jeho hlavu a povedala:

„Už viem, ako z teba urobím kupca – potom budem s tebou žiť, ako sa patrí. Len t'a prosím, nemuč ma, kým sa to celé neudeje.“

A opäť láska, neha, bozky...

A starý paholok, ktorý spal v kôlni, cez ľahký sen počul v nočnom tichu raz šepot s tichým smiechom, akoby sa dohovárali dve roztopašné deti, ako sa vysmiať krehkej starobe, raz zvučný a veselý smiech, akoby niekoho štekli vodné víly. Toto všetko okolo seba vírla a predvádzala Katerina L'vovna, kúpa-júca sa v mesačnom svite a tancujúca po mäkkom koberci s mladým paholkom svojho muža. Z kučeravej jablone sa sypalo, oj, ako sa len na nich lialo to mladé, biele svetlo, až sa napokon sypať prestalo. Krátka letná noc sa pomaly končila, mesiac sa skryl za strmé strechy vysokých sýpok a pozeral na zem zošík-ma, stále slabšie a mdlejšie... Zo strechy kuchyne sa ozýval pre-nikavý mačací duet. Potom ticho prečal vlhký pluvanec, bolo počuť srdité smrkanie a potom sa dve alebo tri mačky vyplašene s mňaučaním rozbehli po kope dosák opretych o strechu.

„Pod'me spať,“ povedala Katerina L'vovna pomaly ako vo sne. Vstala z koberčeka a tak ako tam ležala, iba v košeli a spodných sukniaciach, pobrala sa cez tichý, akoby mŕtvy ku-pecký dvor. Sergej sa pobral za ňou, nesúc v rukách koberček i blúzku, ktorú tá roztopašnica pri lúbostnej hre zo seba zhodila.

7. kapitola

Len čo Katerina L'vovna sfúkla sviečku a úplne nahá sa uložila na mäkkú perinu, spánok jej omotal hlavu. Katerina L'vovna, ktorá sa dosýta pohrala a potešila, tuho zaspala. Ruka spí, noha spí, no aj cez hustý závoj sna odrazu opäť počuje, ako sa otvoria dvere a na posteľ sťažka dopadne starý známy kocúr.

„Čo je to len za kocúra, to mám za trest!“ premýšľa lenivo. „Ved' som sama vlastnými rukami zatvorila dvere a zamkla na kľúč, okno je zatvorené, a kocúr je opäť tu. Hned' a zaraz ho vy-ženiem,“ Katerina L'vovna chcela vstať, ale spiace ruky a nohy ju nepočúvali. Kocúr po nej chodil hore-dole a niečo si hundral,

mudroval, akoby hovoril ľudskou rečou... Po chrbte jej prebehli zimomriavky.

,Nie,' pomyslela si, ,toto sa musí skončiť, hned' zajtra prinesiem svätenej vody a pokropím posteľ, pretože tento čudný, premúdrený kocúr sa mi nepáči.'

A kocúr si len pradie svoje ví-vrí za jej uchom, otvorí papuľu a ľudským hlasom prehovorí: ,Aký som ti ja kocúr? Akým právom? Ale ty veľmi správne a múdro tušíš, Katerina Ľvovna, že ja vôbec nie som obyčajný kocúr, ale bohatý kupec Boris Timofejič. Som to ja, akurát sa mi stala galiba, všetky črevá mi potralalo z nevestičkinho pohostenia... To preto som sa tak zmenšil a preto sa ukazujem tomu, kto o mne málo vie, kto v skutočnosti som. Tak ako si tu teraz u nás žiješ, Katerina Ľvovna? Ako verne dodržiavaš svoj manželský sľub? Preto som sem prišiel z cintorína, aby som sa pozrel, ako so Sergejom Filippyčom mužovu postieľku zohrievate. Ví-vrí, ale aj tak nič nevidím... Neboj sa ma, vidíš, z tvojho pohostenia mi aj oči povyliezali. Pozri mi do očí, drahá, neboj sa!'

Katerina Ľvovna pozrela a nahlas zakliala. Medzi ňou a Sergejom opäť leží kocúr, hlavu má takú veľkú ako Boris Timofejič, presne takú, akú mala jeho mŕtvola, a namiesto očí má iba svietiace kruhy, ktoré sa krútia, vrtia a blýskajú na všetky strany.

Sergej sa zobudil, upokojil Katerinu Ľvovnu a opäť zaspal. Lenže ona už spať nemohla. A veru dobre, že nespala...

Katerina Ľvovna leží s otvorenými očami a odrazu počuje, ako cez bránu ktosi preliezol na dvor. Aj psy vyskočili, no hned' stíchl, dokonca sa zdalo, že sa príchodzemu tešia. Prešla ďalšia minúta, že lezná kľučka na vchodových dverách zahrmotala a dvere sa otvorili. ,Bud' sa mi to všetko iba sníva, alebo sa vrátil môj Zinovij Borisyč, pretože si dvere otvoril svojím rezervným kľúčom,' pomyslela si a zatriasla Sergejom.

,Počuješ, Serioža?“ zdvihla sa na lakt'och a nastražila uši.

Po schodoch sa skutočne ktosi ticho, stúpajúc z nohy na nohu, približoval k zamknutým dverám spálne.

Katerina Ľvovna iba v košeli rýchlo vyskočila z posteľ a otvorila okno. Sergej okamžite zbehol bosý na pavlač a nohami objal stlp, po ktorom sa nie prvý raz spúšťal z paničkinej spálne.

„Nie, nechod' preč! Netreba! Ľahni si tu... nechod' d'aleko,“ zašeplala Katerina Ľvovna a vyhodila mu za okno jeho topánky i oblečenie, sama sa opäť skrčila pod perinu a čakala, čo bude.

Sergej poslúchol, nezišiel po stípe celkom dolu, ale pritisol sa k stene vo výklenku.

Vtedy už Katerina Ľvovna počula, ako jej muž podišiel k dverám a so zatajeným dychom načúvala. Počula dokonca, ako rýchlo bije jeho žiarlivé srdce. No nie súcit, lež zlý výsmech ju ovládol.

,Len si hľadaj včerajší deň,‘ pomyslela si, usmiala sa a dýchala slobodne ako nevinný novorodenec.

Trvalo to asi desať minút, až sa napokon Zinovijovi Borisčovi zunovalo stáť za dverami a počúvať, ako žena spí, a zaklopal.

„Kto je tam?“ ozvala sa Katerina Ľvovna, ale nie hned', akoby sa práve teraz zobudila.

„Domáci,“ odvetil Zinovij Borisycz.

„To si ty, Zinovij Borisycz?“

„Nuž ja! Vari nepočuješ?“

Katerina Ľvovna vyskočila tak, ako ležala, iba v košeli, vpustila muža do spálne a opäť vklízla do teplej posteľ.

„Akosi sa ochladilo pred svitaním,“ povedala a babušila sa do prikrývky.

Zinovij Borisycz sa rozhliadol okolo seba, prežehnal sa, zapálil sviečku a znova sa obzeral.

„Ako si tu žiješ?“ opýtal sa manželky.

„Celkom dobre,“ odvetila Katerina Ľvovna, a vstávajúc z posteľ si obliekala kartúnovú blúzku.

„Postavím samovar?“ opýtala sa.

„Nechaj tak, zavolaj Aksiňu, nech postaví.“

Katerina Ľvovna si naboso obula papuče a vybehla. O pol hodiny bola ešte stále preč. Za ten čas sama rozkúrila samovar a potichu vklízla za Sergejom na pavlač.

„Sed' tu!“ pošepla mu.

„Dokedy tu mám sedieť?“ opýtal sa jej tiež pošeppky Seŕioža.

„Oj, aký si len nechápavý! Sed' a čakaj, kým ti nepoviem.“ A Katerina Ľvovna ho nechala tam, odkiaľ počul všetko, čo sa

deje v spálni. Počul, ako znova vrzgli dvere a Katerina vstúpila k mužovi. Počul všetko od slova do slova...

„Kde si bola tak dlho?“ opýtal sa Zinovij Borisyč.

„Chystala som ti samovar,“ odvetila pokojne. Nastala pauza. Sergej počul, ako si Zinovij Borisyč zavesil kabát na vešiak. A teraz sa umýva, odrkuje a špliecha vodu na všetky strany. Poprosil uterák a rozhovor pokračuje...

„Vraj ste pochovali tatka. Ako to?“ opýtal sa.

„Áno, tatko umreli, tak sme ich pochovali.“

„Čudné... Čo sa stalo?“

„Bohhovie,“ odvetila Katerina Ľvovna a chystala šálky. Zinovij Borisyč chodil zadumaný po izbe.

„A ako ste tu vy zatiaľ trávili čas?“ vypytuje sa Zinovij Borisyč ďalej.

„Naša jediná radosť... je čaj, každý vie, že po báloch nechodom, ani po koncertoch...“

„Ani s mužom si veľa radosti neužijete...“ Zinovij Borisyč sa pozrel zošikma skúmavo na svoju ženu.

„Ved' už nie sme takí mladí, aby som vás musela vítať ako bez rozumu. Ako ináč sa potešíť... ved' vidíte, behám, starám sa, chystám vám čaj.“

Katerina Ľvovna opäť odbehla za samovaram a zaskočila k Sergejovi. Zatriasla ním a vráví mu: „Dávaj pozor, Serioža!“

Sergej netušil, čo sa chystá, no bol pripravený na všetko.

Katerina Ľvovna sa vrátila k mužovi a vidí, že Zinovij Borisyč kľačí na posteli a vešia na stenu nad peľast' posteles svoje strieborné hodinky na šnúrke s korálkami.

„Načo ste, Katerina Ľvovna, rozostlali pre dvoch, ked' tu spíte sama?“ opýtal sa odrazu akosi podozrievavo.

„Vás som stále čakala,“ pokojne odvetila a pozerala mužovi do očí.

„Za to vám pokorne ďakujem... a toto sa tu na posteli odkial' vzalo?“

Zinovij Borisyč zodvihol z plachty Sergejov maličký vlnený opasok a držal ho za koniec pred jej očami.

Katerina Ľvovna ani na okamih nezaváhala a odvetila:

„Našla som to v záhrade a podviazala som si sukňu.“

„Áno, aj ja som čo-to o vašich sukniach započul,“ povedal Zinovij Borisyč so zvláštnym prízvukom.

„A čo také ste počuli?“

„Všetko možné o vás a vašich avantúrach.“

„Nemám žiadne avantúry.“

„No, na to sa pozrieme, všetko prezvieme...“ odvetil Zinovij Borisycz a podal jej prázdnú šálku.

Katerina Ľvovna mlčala.

„My všetky vaše avantúry odhalíme, Katerina Ľvovna,“ prehovoril Zinovij Borisycz po dlhšom mlčaní, hľadiac na ženu spod hustých obŕv.

„Len odhaľujte, myslíte si, že sa bojím? Katerina Ľvovna už nie je tá stará ustráchaná žena!“ odvetila mu.

„Čo to má znamenať!“ skríkol Zinovij Borisycz zvýšeným hlasom.

„Nič,“ odvetila.

„Len sa na ňu pozrite! Aká je odrazu papučnatá!“

„A prečo by som nebola?“ odvrkla Katerina Ľvovna.

„Dávaj si pozor!“

„A na čo si mám dávať pozor? Kto vie, aké zlé jazyky vám o mne hlúposti natárali a ja mám tieto klebety znášať? To sú mi novinky!“

„Žiadne zlé jazyky, vaše avantúry sú verejným tajomstvom!“

„Aké moje avantúry?“ zvolala Katerina Ľvovna, ktorá sa už prestala ovládať.

„Vieme dobre aké...“

„Ak viete, tak povedzte priamo aké!“

Zinovij Borisycz zmíkol a opäť jej podal prázdnú šálku.

„Vidno, že nič neviete,“ ozvala sa Katerina Ľvovna pohŕdavo a zlostne hodila mužovi čajovú lyžičku.

„No len povedzte, o kom vám nadonášali, naklebetili? Kto je ten môj údajný milenec?“

„Dozviete sa, všetko sa dozviete v pravý čas.“

„Azda vám naklebetili o Sergejovi?“

„Dozvieme sa, dozvieme, Katerina Ľvovna. Je nad nami niečo silnejšie, tú moc nikto nezruší ani zrušiť nemôže... Sami poviete...“

„Tak už dost! Nestrpím také reči!“ kričala škrípuc zubami Katerina Ľvovna, zbledla ako stena a nečakane vybehla za dvere.